

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vakantiekamer, op 9 juni 1998 door de minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands beleid, Europese aangelegenheden, Wetenschap en Technologie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende het tijdelijk project voor de informatisering van het lager onderwijs", en op 13 juli 1998 om mededeling van dat advies verzocht binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, heeft op 16 juli 1998 het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het spoedeisend karakter gemotiveerd :

"Het ontwerp van besluit regelt de uitbetaling van subsidies aan de scholen van het lager onderwijs. Deze extramiddelen mogen de scholen aanwenden om computers en andere hard- en software aan te kopen. De subsidies dienen in de loop van de maand augustus, onmiddellijk vóór de start van het nieuwe schooljaar, aan de scholen te worden overgemaakt.

De scholen zijn via een omzendbrief op de hoogte gesteld van de inhoud van het subsidiebesluit, ten einde hen in staat te stellen de uitbetaling van hun subsidies in hun planning voor het nieuwe schooljaar op te nemen. Aangezien dit ook impact heeft op haar budgettaire toestand, dient elke school tijdig op de hoogte te zijn van de hoegrootte en de timing van de te verwachten subsidies. Met de subsidies kunnen de scholen vanaf de aanvang van het nieuwe schooljaar computers en toebehoren, software, educatieve pakketten en opleidingen voor hun leerkrachten aankopen. De extramiddelen mogen niet worden gebruikt om reeds eerder gemaakte kosten te vergoeden. 2377 lagere scholen zijn voor de aankoop van hardware, software en opleidingen afhankelijk van de tijdige uitbetaling van de subsidies.

De administratie van het departement Onderwijs heeft alles in gereedheid gebracht om de uitbetaling in goede banen te leiden. Anno 1998 geschiedt de uitbetaling van subsidies aan de scholen op een geautomatiseerde manier : alles is zó geprogrammeerd dat de uitbetaling, na advies van de Raad van State en de definitieve bekrachtiging van het ontwerpbesluit door de Vlaamse regering op de laatste zitting van 22 juli

.../...

voor het zomerreces, in de loop van de maand augustus kan starten. De uitvoering van het subsidiebesluit is aan een strikt tijdschema gebonden. Een vertraging in de beslissingsprocedure brengt de volledige uitvoering van het PC/KD programma aan de scholen in het gedrang."

*

* *

Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot "het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan".

Dat onderzoek noopt tot het maken van de volgende opmerkingen.

1.1. Over het ontwerp werd een eerste maal advies gevraagd binnen een termijn van één maand, zoals blijkt uit de beraadslaging van de Vlaamse regering van 2 juni 1998. Uit het dossier blijkt echter niet dat de Vlaamse regering zich heeft beraden over de noodzaak om het advies te vragen binnen de termijn van drie dagen. Overeenkomstig artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moet, indien de overheid om een advies van de afdeling wetgeving binnen een termijn van ten hoogste drie dagen vraagt, de motivering van het spoedeisend karakter in de aanhef van de voor advies voorgelegde verordening worden overgenomen. Hieruit blijkt dat de wetgever ervan uitgaat dat over het spoedeisend karakter - en

.../...

dus over de vraag om al dan niet een dringend advies te vragen aan de afdeling wetgeving - beraadslaagd wordt door de overheid zelf die het voorontwerp of het ontwerp heeft goedgekeurd. Inzake verordeningen maakt de motivering immers deel uit van het ontwerp zelf.

1.2. Nu over het ontworpen besluit advies wordt gevraagd met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zal de aanhef in elk geval moeten worden aangevuld met de in de adviesaanvraag opgegeven motieven die deze spoed verantwoorden. Het vijfde en zesde lid van de aanhef moeten dan ook dienovereenkomstig worden aangepast.

2. Blijkens het eerste lid van de aanhef wordt voor het ontwerp een rechtsgrond gevonden in de artikelen 169 en 170 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997. In verband daarmee dient opgemerkt te worden hetgeen volgt.

Strikt genomen wordt met het ontwerp geen tijdelijk project georganiseerd waaraan een zekere inhoud wordt gegeven, maar worden enkel middelen ter beschikking van de scholen gesteld (artikel 2 van het ontwerp) die dienen aangewend te worden zoals de regering bepaalt, met name om gedurende een schooljaar nieuwe computerapparatuur aan te schaffen en aan te wenden in het leerproces (artikel 4 van het ontwerp). Het ontwerp geeft dan ook veeleer uitvoering aan artikel 170, § 1, van het voornoemde decreet, dat toestaat om extra middelen toe te kennen, en aan artikel 170, § 2, van hetzelfde decreet, dat de regering

.../...

opdraagt te bepalen hoe de middelen moeten worden aangewend. Artikel 170 legt evenwel een verband met artikel 169 van het decreet, nu deze extra middelen enkel kunnen worden toegekend aan scholen die deelnemen aan de projecten bedoeld in artikel 169.

De regering kan er dan ook niet aan voorbij ter uitvoering van artikel 169 van het voornoemde decreet deze projecten te organiseren, hetgeen inhoudt dat zij de projecten moet omschrijven, er de tijdsduur van moet bepalen en de voorwaarden moet bepalen waaronder scholen kunnen deelnemen.

In casu wordt in het ontwerp geen omschrijving gegeven van het project en worden ook geen voorwaarden bepaald voor deelname aan het project (1).

Wat de tijdsduur betreft, kan uit artikel 4, § 2, van het ontwerp impliciet worden afgeleid dat het project zou duren voor het schooljaar 1998-1999. Uit de stukken die gevoegd werden bij de adviesaanvraag, blijkt echter dat de regering een langer perspectief van meerdere jaren voor ogen staat. Om aan de bedoelde decreetsbepaling te voldoen, dient dan ook de lengte van het project in het ontwerp te worden gepreciseerd (2).

-
- (1) Zodoende laat de regering alle scholen voor de extra-middelen in aanmerking komen.
- (2) Overigens dient er de aandacht op te worden gevestigd dat luidens artikel 171 van het voornoemde decreet een project dat meer dan drie jaar duurt alleen kan worden verlengd na gemotiveerde mededeling aan het Vlaams Parlement. Hieruit moet worden afgeleid dat een tijdelijk project in een eerste fase ten hoogste drie jaar mag duren.

De conclusie uit wat voorafgaat is dan ook dat voor het komende schooljaar door artikel 170 van het voornoemde decreet rechtsgrond wordt geboden voor het in het ontwerp bedoelde project, mits ook aan de andere in artikel 169 van het decreet gestelde voorwaarden wordt voldaan. Voor de toekomst is het in het licht van het legaliteitsbeginsel evenwel vereist dat de decreetgever zelf een geëigende regeling ontwerpt voor de financiering van de informatica van het onderwijs.

3. Rekening houdende met de opmerking sub 2, kunnen het tweede en het derde lid van de aanhef worden weggelaten.

4. Artikel 7 van het ontwerp voegt niets toe aan de bepalingen van de wetten op de rijkscomptabiliteit die door de Vlaamse Gemeenschap moeten worden nageleefd, inzonderheid wat betreft de controle op de aanwending van de subsidies en toelagen. Nu het niet om specifieke of strengere regels gaat, kan die bepaling dan ook worden weggelaten.

5. Nu uit de adviesaanvraag blijkt dat het besluit zal worden vastgesteld op 22 juli 1998 en toegepast moet worden vanaf augustus 1998, verzet niets zich er tegen dat de datum van inwerkingtreding wordt aangepast zodat er geen terugwerkende kracht aan het besluit moet worden gegeven.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. VERBIEST,	Staatsraad, voorzitter,
	D. ALBRECHT,	staatsraden,
	L. HELLIN,	
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. W. PAS, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

D. VERBIEST